

Grundforløb i dansk

Grundforløbet (1g, efterår) er et fællesforløb for alle klasser. Grundforløbet i dansk 2009 består af et forløb med introduktion af analytiske grundbegreber til tekstlæsning.

Eleverne skal tilegne sig begreber til grundlæggende tekstanalyse, så målet om at læse – lytte – tale – skrive om litteratur af forskellig art kan opfyldes. Vi skal med andre ord skabe et fælles sprog om tekstlæsning på danskfaglig grund.

Vi har valgt grundbogen ”Faglige forbindelser i dansk”, der forbinder de tre hovedområder i danskfaget: litteratur, sprog og medier, og vi har valgt at koncentrere os om de to første områder, og inddrage medier senere i det treårige forløb. Eleverne vil hurtigt opdage, at vi også arbejder med sproglig analyse, fx af verbernes semantik, som en væsentlig del af tekstanalysen. Det er tanken at det arbejde der foregår i Almen Sprogforståelse skal videreføres i dansktimerne, sådan at forstå at skønlitteratur opfattes som en særligt bevidst måde at bruge sprog på og også kan analyseres som sådan.

Hvor det er muligt, følges der i dansktimerne op på kompetencerne fra Almen Studieforbereelse (AT). Da vi får ”rullende skema” for AT-forløbene, er det dog op til den enkelte dansklærer at binde tråde til de konkrete timer. Man kunne eksempelvis bruge logbogen (der introduceres som arbejdsredskab i det første AT-forløb i oktober) som tænkeskrivningsmedie.

Læringsmål:

- at kende til kommunikationsmodellen og til den særlige læserkontrakt der indgås i litterære tekster.
- at kende til og kunne skelne mellem fiktive og ikke fiktive tekster, samt have kendskab til skønlitterære hovedgenrer, herunder især den episke.
- at kende til og kunne benytte sædvanlige grundbegreber knyttet til tekstanalysen.
- at kunne samtale om tekster på et grundlæggende danskfagligt niveau.
- at stifte bekendtskab med og anvende forskellige tænkeskrivnings-teknikker som brainstorming, nonstopskrivning, mindmap.

Progression:

Forløbet er netop et grundforløb, og derfor vil vi overvejende bevæge os på de lavere taksonomiske niveauer. Der er progression i længde og kompleksitet af de anvendte tekster og i arbejdet med dem. Vi bevæger os fra enkle, sproglige og indholdsmæssige, analyseiagttagelser i kortere tekster til en sammenhængende analyse og fortolkning af en novelle.

Evaluering:

Undervejs evalueres med mindre skriftlige opgaver i form af tekstuddrag der skal karakteriseres med indlærte begreber. Det skriftlige forløb evalueres ved at hver elev i selve forløbet skriver en opgave, fx et portræt, der skal rettes og kommenteres af læreren.

Herudover skrives hjemmeopgaver, der knytter an til arbejdet i timerne (se planen nedenfor)

Materialer

Solveig Bennike, Lisbeth Nyborg, Mette Trangbæk Hammer: Faglige forbindelser i dansk. Sprog, litteratur og film.

Rammerne:

Der afsættes ca. 12 moduler til danskundervisning som klassens dansklærer selv råder over. Dertil kommer 5 moduler i Almen Sprogforståelse.

Der skal bruges 12,5 timers elevtid til det skriftlige arbejde ud over arbejdet i klassen i dansk i grundforløbet.

Dansk forår 1.g:

Dansk skal sammen med historie lave et fælles kronologiforløb/overblikforløb ret tidligt på foråret og sammen med fysik gennemfører vi et forløb i Almen Studieforbereelse (AT) med emnet: Årstiderne. I forløbets danskmoduler udvider eleverne deres kendskab til Digtets byggesten (fx Metaforik, Rytme & klang, Form, Syntaks)

I løbet af 1.g skal vi desuden bl.a. gennemføre et forløb om skriftlighed og et forløb om mundtlighed.

**GRUNDFORLØB. "Faglige forbindelser i dansk. Sprog, litteratur og film":
Grundbog og Antologi****MODUL 1:****AT BENÆVNE OG FORTOLKE. Fra ord til tema***Lektie i "FF": s. 28-34 n.**Antologi: Jesper Wung-Sung, "De tre veninder", s. 16***MODUL 2:****DENOTATION OG KONNOTATION.***Lektie i "FF": s. 34n -38, Antologi: Peter Seeberg, Biografi af en snegl, s. 12***MODUL 3:****ORDENES NETVÆRK. FRA SÆTNING TIL TEKST***Lektie i Grundbogen s. 43, "Morgen", Klaus Rifbjerg og evt.**Benny Andersens: "Fløjtekedel", s. 47 i antologien**Peter Adolfsen: "Madeleine eller Lille trist roman", s. 105,***MODUL 4:****INTRODUKTION TIL OPGAVESKRIVNING****1. SKRIVEOPGAVE, s.49/49: " Victor bygger en bro".**

Spørgsmålene a, b, c, d, e afleveres skriftligt som en gruppe- eller paraflevering.

MODUL 5:**TEKSTENS STEMME, SPROG OG STIL***Lektie i "FF": s. 59-64**"Markus", Simon Fruelund(udleveres i kopi)***MODUL 6****TEKSTENS STEMME, SPROG OG STIL FORTSAT***Lektie i FF s. 65-69**1. kapitel fra Jacob Ejersbos (udleveres i kopi)**Indledningen til "Hans og Trine", Henrik Pontoppidan s. 63***MODUL 7:****AT LAVE EN SPROGLIG KARAKTERISTIK***Lektie i "FF": s. 70-74.**Lektie i Antologi: H.C. Andersen: "Den lille Pige med Svovlstikkerne", s.29**"Ifølge loven", Solvej Balle, s. 60-61**"Madeleine....", Peter Adolphsen, s. 105*

MODUL 8:

LITTERÆRE FORTÆLLERGENRER

Lektie i "FF": s. 92-94, øverst. Lav opgave s. 94, øverst (billedplan og realplan)

Lektie i "FF": s. 97-98, nederst, "Genredifferentiering og genreblanding". Lav genreøvelsen s. 98

"Den lille Karen, Thomasine Gyllembourg, s. 19-28

MODUL 9:

NOVELLESTRUKTURER OG FREMSTILLINGSFORMERN

Fortsat arbejde med "Den lille Karen".

Lektie i "F", s. 99-104

MODUL 10:

FORTÆLLEREN IND OG UD AF TEKSTEN. FORTÆLLERTYPER OG FORTÆLLETEKNIK

Lektie i "FF", s. 110-115

"De tre gaver"(folkeeventyr), s. 14-15

"En stol for lidt, Helle Helle, s. 41-42

MODUL 11:

TEKSTENS BETYDNING – MOTIV, TEMA OG SYMBOL

Lektie i "FF": s. 115-119

Vælg én af teksterne:

"Nattens dronning", s. 116 (antologi)

"Såret", K. Rifbjerg, s. 133-136

MODUL 12:

SKRIVEMODUL

Lektie: s. 176. Ideer til fortolkning af novellerne. Grupperarbejde.